

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการส่งเสริมและพัฒนากษेत्र
(หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565)

1. ชื่อหลักสูตร

ภาษาไทย : หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการส่งเสริมและพัฒนากษेत्र

ภาษาอังกฤษ : Master of Science Program in Agricultural Extension and
Development

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อเต็ม (ภาษาไทย) : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การส่งเสริมและพัฒนากษेत्र)

ชื่อย่อ (ภาษาไทย) : วท.ม. (การส่งเสริมและพัฒนากษेत्र)

ชื่อเต็ม (ภาษาอังกฤษ) : Master of Science (Agricultural Extension and Development)

ชื่อย่อ (ภาษาอังกฤษ) : M.Sc. (Agricultural Extension and Development)

3. วัตถุประสงค์

หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมและพัฒนากษेत्र (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565) มีวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในการพัฒนามหาบัณฑิต ดังนี้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจเชิงลึกในศาสตร์ นวัตกรรมทางสังคม การบูรณาการและประยุกต์ใช้ศาสตร์ในการสื่อสาร การถ่ายทอดเทคโนโลยี และการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมและพัฒนากษेत्रที่เหมาะสมกับบริบทของเกษตรกร ชุมชน หรือองค์กร
- 2) มีความสามารถในการวิเคราะห์ การวิจัยเพื่อการพัฒนาความรู้ทางวิชาการ วิชาชีพ หรือนวัตกรรมทางสังคมทางการส่งเสริมและพัฒนากษेत्रที่เหมาะสมกับบริบทของเกษตรกร ชุมชน หรือองค์กร
- 3) มีความเป็นผู้นำทางวิชาการและวิชาชีพด้านการส่งเสริมและพัฒนากษेत्र

4. โครงสร้างหลักสูตร

หมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต		
	แผน ก แบบ ก 1	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข
1) หมวดวิชาบังคับ	5 (ไม่นับหน่วยกิต)	17	17
2) หมวดวิชาเลือก	-	9	15
3) วิชาการศึกษาอิสระ	-	-	6
4) วิชาวิทยานิพนธ์	38	12	-
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	38	38	38

5. รายวิชา

หลักสูตร แผน ก แบบ ก 1

1) หมวดวิชาบังคับ

5 (ไม่นับหน่วยกิต)

ให้นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร แผน ก แบบ ก 1 เรียนรายวิชาบังคับ ดังต่อไปนี้ จำนวน 5 หน่วยกิต โดยไม่นับหน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

**AG 167 001	วิธีวิทยาการวิจัยทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Research Methodology in Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
**AG 168 891	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 1 Seminar in Agricultural Extension and Development I	1(1-0-2)
**AG 168 892	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 2 Seminar in Agricultural Extension and Development II	1(1-0-2)

2) หมวดวิชาวิทยานิพนธ์

38 หน่วยกิต

**AG 168 898	วิทยานิพนธ์ Thesis	38 หน่วยกิต
--------------	-----------------------	-------------

หลักสูตร แผน ก แบบ ก 2

1) หมวดวิชาบังคับ

17 หน่วยกิต

ให้นักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตร แผน ก แบบ ก 2 เรียนรายวิชาบังคับ ดังต่อไปนี้ จำนวน 17 หน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดย

มหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

**AG 167 001	วิธีวิทยาการวิจัยทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Research Methodology in Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
**AG 167 101	วิธีวิทยาการส่งเสริมการเกษตร Agricultural Extension Methodology	3(3-0-6)
**AG 167 201	การพัฒนาและบริหารการเกษตร Development and Administration in Agriculture	3(3-0-6)
**AG 167 301	ทฤษฎีเชิงระบบและการวิเคราะห์ชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตร System Theory and Community Analysis for Agricultural Development	3(2-3-5)
**AG 167 401	การสื่อสารและจิตวิทยาเพื่อพัฒนาการเกษตร Communication and Psychology for Agricultural Development	3(3-0-6)
**AG 168 891	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 1 Seminar in Agricultural Extension and Development I	1(1-0-2)
**AG 168 892	การสัมมนาทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร 2 Seminar in Agricultural Extension and Development II	1(1-0-2)

2) หมวดวิชาเลือก

9 หน่วยกิต

ให้เรียนรายวิชาเลือกดังต่อไปนี้ จำนวนไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

**AG 167 002	สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Statistics and Quantitative Data Analysis in Agricultural Extension and Development	3(2-3-5)
*AG 167 102	นวัตกรรมการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Innovation for Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)

**AG 167 202	การพัฒนาผู้ประกอบการและธุรกิจเกษตรในชุมชน Development of Agricultural Entrepreneurship and Agribusiness in Community	3(3-0-6)
**AG 167 302	วิทยากรกระบวนการและการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม Facilitator and Participatory Action Research	3 (3-0-6)
**AG 167 303	ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Geographic Information System for Agricultural Extension and Development	3(2-3-5)
**AG 167 402	เทคโนโลยีดิจิทัลและการจัดการความรู้เพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Digital Technology and Knowledge Management for Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
**AG 168 701	หัวข้อคัดสรรทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Selected Topics in Agricultural Extension and Development	3(3-0-6)
*AG 168 709	ประมวลวิชาการทางการส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร Comprehension in Agricultural Extension and Development	3(2-3-5)

3) วิทยานิพนธ์

12 หน่วยกิต

**AG 168 899	วิทยานิพนธ์ Thesis
--------------	-----------------------

12 หน่วยกิต

หลักสูตร แผน ข

1) หมวดวิชาบังคับ

17 หน่วยกิต

ให้เรียนรายวิชาบังคับที่อยู่ในหมวดวิชาบังคับของหลักสูตร แผน ก แบบ ก 2 จำนวน 17 หน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือ การลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

2) หมวดวิชาเลือก

15 หน่วยกิต

ให้เรียนรายวิชาเลือกที่อยู่ในหมวดวิชาเลือกของหลักสูตร แผน ก แบบ ก 2 จำนวน ไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต และ/หรือรายวิชาอื่น ที่เปิดสอนหรือกำหนดเพิ่มเติมภายหลังโดย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หรือการลงทะเบียนข้ามมหาวิทยาลัยหรือการเทียบโอนหน่วยกิต ทั้งนี้โดยความเห็นชอบของผู้รับผิดชอบหลักสูตร หรือคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

3) วิชาการศึกษาดิสรระ

6 หน่วยกิต

**AG 168 897 การศึกษาดิสรระ

6 หน่วยกิต

Independent Study

6. แผนการศึกษา

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แผน ก แบบ ก 1	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข
**AG 167 001	วิธีวิทยาการวิจัยทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร Research Methodology in Agricultural Extension and Development	3 (3-0-6) (ไม่นับ หน่วยกิต)	3 (3-0-6)	3 (3-0-6)
**AG 167 101	วิธีวิทยาการส่งเสริมการเกษตร Agricultural Extension Methodology	-	3 (3-0-6)	3 (3-0-6)
**AG 167 401	การสื่อสารและจิตวิทยาเพื่อ พัฒนาการเกษตร Development Communication and Psychology in Agriculture	-	3 (3-0-6)	3 (3-0-6)
**AG 167 891	การสัมมนาทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร 1 Seminar in Agricultural Extension and Development I	1 (1-0-2) (ไม่นับ หน่วยกิต)	1 (1-0-2)	1 (1-0-2)
**AG 167 898	วิทยานิพนธ์ Thesis	8	-	-
xx xxx xxx	วิชาเลือก Elective Course	-	3	3
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		12	13	13
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		12	13	13

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แผน ก แบบ ก 1	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข
**AG 167 201	การพัฒนาและบริหารการเกษตร Development and Administration Methodology in Agriculture	-	3 (3-0-6)	3 (3-0-6)
**AG 167 301	ทฤษฎีเชิงระบบและการวิเคราะห์ ชุมชนเพื่อพัฒนาการเกษตร System Theory and Community Analysis for Agricultural Development	-	3 (3-2-5)	3 (3-2-5)
**AG 167 897	การศึกษาอิสระ Independent Study	-	-	2
**AG 167 898	วิทยานิพนธ์ Thesis	10	-	-
**AG 167 899	วิทยานิพนธ์ Thesis	-	3	-
xx xxx xxx	วิชาเลือก Elective Course	-	3	3
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		10	12	11
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		22	25	24

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 1

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แผน ก แบบ ก 1	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข
**AG 167 897	การศึกษาอิสระ Independent Study	-	-	2
**AG 167 898	วิทยานิพนธ์ Thesis	10	-	-
**AG 167 899	วิทยานิพนธ์ Thesis	-	7	-
xx xxx xxx	วิชาเลือก Elective Course		3	9
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		10	10	11
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		32	35	35

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาที่ 2

รายวิชา		หน่วยกิต		
		แผน ก แบบ ก 1	แผน ก แบบ ก 2	แผน ข
**AG 167 892	การสัมมนาทางการส่งเสริมและ พัฒนาการเกษตร 2 Seminar in Agricultural Extension and Development II	1 (1-0-2) (ไม่นับ หน่วยกิต)	1 (1-0-2)	1 (1-0-2)
**AG 167 897	การศึกษาอิสระ Independent Study	-	-	2
**AG 167 898	วิทยานิพนธ์ Thesis	10	-	-
**AG 167 899	วิทยานิพนธ์ Thesis	-	2	-
รวมจำนวนหน่วยกิตลงทะเบียนเรียน		11	3	3
รวมจำนวนหน่วยกิตสะสม		43	38	38